

PLA DOCENT D'ASSIGNATURA

Títol de l'assignatura (pla d'estudis): Estètica i Religió

Subtítol de l'assignatura: "Lectura i Rilke"

Codi de l'assignatura: 30798

Tipus: Obligatòria Optativa Segons especialitat cursada

Nombre de crèdits (ECTS): 5 ECTS

Idioma en el qual s'imparteix: castellà

Professor/s responsable/s (curs 2011 - 2012): Amador Vega Esquerra

Descriptor (màx. 5 línies):

En aquest seminari es proposa una lectura i comentari detallat dels majors cicles poètics de Rainer Maria Rilke (1875-1926), guiats dels grans intèrprets del seu pensament com Heidegger, Romano Guardini i Hans von Balthasar, amb la intenció de donar visibilitat al complex entramat del pensament estètic-religiós de les primeres dècades del segle vint europeu.

Objectius formatius (màx. 5 línies):

Es proposa un acostament a l'obra del major poeta en llengua alemanya de la primera meitat de segle XX, amb una doble intenció formativa: desenvolupar la capacitat comprensiva i interpretativa del lector, tant a partir d'una lectura detinguda dels poemes com de l'estudi de la tradició cultural en la qual aquests han sorgit.

Competències generals i específiques associades a l'assignatura:

Competències generals:

Capacitat d'articular un discurs complex. Capacitat de crítica i autocrítica. Capacitat d'anàlisi i síntesi. Capacitat de reflexió sobre el valor estètic i d'anàlisi de les relacions.

Competències específiques:

Relacions entre les arts i l'espiritualitat. Coneixements disciplinars. Coneixement de la producció cultural. Coneixement de tècniques i mètodes de treball propis de la disciplina.

Programa (màx. 10 temes):

1. Estètica i hermenèutica de la religió: qüestions preliminars
2. Aspectes del “numinós” a començaments del segle XX: William James i Rudolf Otto.
3. Interpretacions sobre la poesia de Rilke: Heidegger, Guardini i von Balthasar.
4. Panoràmica de l'obra de Rilke: poesia, prosa i correspondència
5. La religiositat còsmica i l'herència de la mística alemanya a *El llibre d'Hores*.
6. L' “Angelologia” de Rilke a les *Elegies de Duino*: entre Dionisio Areopagita i Nietzsche.
7. El mite de la transformació als *Sonets a Orfeu*.
8. L'impacte de la poesia de Rilke.
9. Valoració crítica.

Metodologia d'ensenyament (màx. 5 línies):

L'assignatura tindrà 20 hores d'ensenyament presencial amb el grup sencer i la resta de les hores de contacte amb el professor es faran en grups més petits i tutories obligatòries. A més de les classes, el procés d'aprenentatge inclou lectures, grups de discussió i altres activitats formatives assignades pel professor.

Criteris i procediments d'avaluació (màx. 5 línies):

La forma d'avaluació de totes les assignatures del màster és l'avaluació continuada. Segons les normes acadèmiques dels màsters oficials de la UPF, l'avaluació continuada s'ha de basar en un mínim de tres fonts d'avaluació, proves o exercicis realitzats durant el període lectiu de classes. Per fonts d'avaluació s'ha d'entendre pràctiques de seminaris, ressenyes, informes de lectura, informes orals, esquemes o propostes per treballs, treballs en equip, etc. Convindrà que aquestes fonts siguin objectivables i estiguin documentades. Es poden afegir, a més a més, altres criteris com la participació en les discussions a classe. A causa que l'avaluació continuada és aquella que es realitza durant el període lectiu, tots els materials a avaluar en les assignatures del màster tenen com a termini màxim de presentació l'últim dia del període d'exàmens del trimestre en què s'imparteix l'assignatura, període establert al calendari acadèmic de la UPF. Les normes acadèmiques dels màsters oficials de la UPF estableixen que hi ha una única convocatòria per curs acadèmic per cada assignatura o activitat formativa.

Bibliografia seleccionada (màx. 10 ítems):

- I. Obres en alemany:
Rainer Maria Rilke, *Werke*, 6 vols., Insel Verlag, Frankfurt am Main 1982 (2ª ed.).
Rainer Maria Rilke, *Briefe*, 3 vols., edició del Rilke-Archiv en Weimar, en col·laboració amb Ruth Sieber-Rilke, Insel Verlag, Frankfurt am Main 1987.
- II. Traduccions a l'espanyol:
Rainer Maria Rilke, *El libro de Horas*, edició bilingüe i traducció de Federico Bermúdez-Cañete, Editorial Lumen, Barcelona 1989.
Rainer Maria Rilke, *Elegías de Duino*, edició bilingüe i traducció de José Mª Valverde, Editorial Lumen, Barcelona 1980.
Rainer Maria Rilke, *Sonetos a Orfeo*, edició bilingüe i traducció de Carlos Barral, Editorial Lumen, Barcelona 1983.

III. Obra d'orientació:

The Cambridge Companion to Rilke, edited by Karen Leeder and Robert Vilain, Cambridge University Press, Cambridge 2010.

IV. Assajos de referència:

Hans Urs von Balthasar, *Gloria. Una estética teológica*, vol. 5, Vicente Martín / Felipe Hernández, Ediciones Encuentro, Madrid 1988, pàgs. 387-398.

Romano Guardini, *Rainer Maria Rilkes Deutung des Daseins. Eine Interpretation der Duineser Elegien*, Matthias-Grünwald-Verlag, Mainz/Verlag Ferdinand Schöningh, Paderborn 1996.

Martin Heidegger, "¿Y para qué poetas?", a: *Caminos de bosque*, trad. de Helena Cortés y Arturo Leyte, Alianza Editorial, Madrid, 1995, pàgs. 241-289.